

El mirall de la metròpoli

Alfredo Gavín

Fullejant qualsevol volum de “La imatge que parla”, la col·lecció més poètica del catàleg d’Arola Editors, comprovarem que el nom n’és d’allò més escaient. La imatge parla, en efecte, i a més és la primera a fer-ho. La imatge sempre s’anticipa a la paraula.

En el cas d’*El mirall de la metròpoli*, publicat el propassat mes de febrer, els nostres ulls es fixaran en les fotografies de Cristòbal Garcia tan bon punt l’obrim. Trenta-vuit instantànies en blanc i negre que capturen uns paisatges ferits i abandonats. Piles de runa, deixalles, andròmines, arbres morts, camps erms, cases en ruïnes... Aquestes són les imatges inquietants i gairebé apocalíptiques que ens regala el fotògraf, convidant el lector a endinsar-se en els textos que les acompanyen i les complementen. O és a l’inrevés?

I és que els poemes d’Alfredo Gavín, de vegades, semblen descriure les fotografies de Cristòbal Garcia. Als seus versos s’hi respira la mateixa angoixa i desolació. Paraula a paraula, el poeta va teixint un espai buit i, alhora, contradictori. “L’home sempre hi és en absència”, afirma al poema XIX. Com a les imatges del llibre, on no apareix cap figura humana (fins i tot a la parada d’autobús de la fotografia número 10 no hi ha ningú).

Aquesta contradicció continua –o millor dit, comença– a les citacions de Ponç Pons, Josep Palau i Fabre, Gerard Vergés i Fríos Santos García que encapçalen el llibre. O potser no. Tal vegada comença al mateix títol: *El mirall de la metròpoli*. No obstant això, encara és massa aviat per a saber-ho. Primer haurem de llegir alguns dels poemes que el componen. I aleshores sí. Aleshores ens adonarem que aquest mirall no reflecteix la metròpoli, sinó que està encarat cap a fora. El mirall, doncs, actua com a cuirassa de la metròpoli. La protegeix. La manté oculta. I únicament ens n’ofereix una visió esbiaixada i distorsionada. “Als afores no hi ha l’home: / hi ha les restes de l’home, / l’òxid de l’home”, diu el poeta. I, més endavant, hi afegeix: “hi ha l’altra cara de l’espill de l’home”. Com les fotografies del llibre, els poemes de Gavín només ens mostren imatges de la perifèria. De la metròpoli no hi ha ni rastre.

Des d’un punt de vista més concret, *El mirall de la metròpoli* també tracta un dels grans temes de la literatura: el pas del temps. El poeta fa referència al present emmirallant-se en el passat (“No som el que els pares van somiar per a nosaltres” o “Som els fills d’aquells que van patir / l’empenta de les fustes enfosquides / l’obstinació de la creu enaltida”). Així mateix,

---

constata que la noció del temps ha adquirit una altra textura (“Allò que era accelerat fa deu anys / ara ens sembla que té / la velocitat del cotó”). El temps és, doncs, un enemic més, però és acceptat com a inevitable amb un pòsit de resignació.

Pel que fa als aspectes formals, cal dir que molts dels poemes de Gavín es basen en la repetició d’una mateixa combinació sintàctica. Aquest recurs és força efectiu, ja que provoca una sensació d’acumulació que evoca les imatges de l’abocador i els munts de brossa que il·lustren el llibre: “Mai deixar que es facin / arenes dels anys, / arenes de les fúries, / arenes de les pors”. Així acaba *El mirall de la metròpoli*. Amb un bri d’esperança i optimisme. La resignació que comentàvem abans s’ha esvaït. Ara tan sols queda una llista de “propòsits per avui”. El temps ens dirà si serem capaços de portar-los a terme.

ÒSCAR PALAZON

Publicat al diari *El Punt* el 30 de novembre de 2009

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/-/-/107910.html>